

"Istarska Riječ"
članak svakog četvrtika uveče.
Svaki drugi četvrtik domaća
članak "Mladi Istran".
Preplaća za tuzemcima iznosi
15 - lira za godinu, a za
izvozno 25 - lira. Ured
člana i uprava: Istra
(Trst) - Via S. Francesco
Urssis 201. Telefon: 11-57

ISTARSKA RIJEČ

Tijednik za posku, gospodarstvo i politiku istarskog kraja.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari". — Narodna poslovica.

Oglasni stožac 4 kuna
za svaki četvrtak vidič s
članak jednoga člana. Za vidič
krajanje vidiča da se čita
prema prema pogodbi. Plaća
se i naknadno u Trstu. Dopravlja
se Istarskoj redakciji, a novosti
upravi. Nepraktična se pisma
ne primaju, a rukopisi se će
vratiću mi u kojem slučaju.

Mali uzroci

Ova godina 1926. što će do malo da
se na najveći izgubi, donijela je čovje-
čanstvu mnogo zla, ali i nešto dobro.
Donijela je naime bila jedan tračak
mude, da nije daleko dan, kad će se
medju ljudi vratiću mir i barem neko
povjerenje.

Taj sveti mir, to bratsko povjerenje,
kao i sva blagodat, što bi iz njih imala
da izvire, u rukama je Francuzu i Ni-
jemaca. Dok su oni međusobom ne-
priatelji, dok jedna strana gleda, ka-
ko bi se što prije osvetila drugoj, a
druga, kako bi predusrela tu osvetu —
pravoga mira, u svijetu ne može da
bude, jer se svaki cas može dogoditi
nešto, što bi moglo da narode povuče
jos u gore zlo od onoga, kome se još
nije izgubila uspomena krvava i ljuta.

Njemačka je za veliko zlo, što ga je
prešlim ratom učinila, bila odsudjena,
da čini tešku pokoru. Morala je da
plača velike odštete, da barem nekako
popravi zlo, što ga je nanijela Francuzu.
Ona se svojim potpisom bila
na to i vezala, ali je malo zatim kao
zaboravila na to svoje obvezne izmot-
vajući se da je vrlo osimračila i da
zato ne može ništa da plača.

Medutim njemačka se je mladež po-
tajno organizovala i pripravljala da u
ugodan čas navali na Francuze, da
mačem razdrete ugovor, što su ga vodi-
čili njemačkoga naroda potpisali u
Versaillesu. Francuzu je nato zapo-
jela jedan dio njemačke zemlje i to
način uz rijeku Rajnu, gdje se na-
lazi veliki njemački rudopokri i najslu-
nje njemačke tvornice i lijevaonica že-
ljeza.

Time se je staro neprijateljstvo još
pogorsalo.

Ali tako nije moglo uvijek da traje;
Niti je Njemačka mogla vječito da reži
na Francuze, niti su Francuzi mogli
za sve vjeke da vrše službu policijsku
na njemačkom tlu. I Njemačka i Fran-
cuzska imaju u svijetu i drugih svojih
interesa, koje moraju da štite, zato su
njihovi prvi ljudi brzo uvidjeli, da ova-
ko ne može a i ne smije da ide dalje.
Nije potražilo dugo, te se i sedine i
s druge strane počelo govoriti o sporaz-
umu. Poslije sastanka u Lokarnu
došlo je na red ona znamenita sjednica
Društva naroda ū Ženevi, gdje su se
prigodom ulaska Njemačke u Ligu na-
roda odigrali utješljivi prizori, koji su
mogli predstaviti na skorajšnje bliži-
nje njemačkoga i francuskoga naroda.
Njemački ministar Stresemann i fran-
cuzski ministar Briand imali su kod
toga mnogo zasluga. Ta dvojica radili
su u skladu, kako bi što prije izgladili
sve zaprijeke, što još stoji na putu spo-
razumu među oba naroda.

Kad eto došlo je nenadano nešto, te
je opet zamuljalo vodu, što se teškom
mukom bila ipak donekle razbistrlila.
Evo što se dogodilo: Prošlog mjeseca
septembra ubio je jedan francuski ofi-
cer jednoga Nijemaca a drugoga ranjio.
Francuski časnik, predviđen je ovih
dana pred francuski vojni sud, koji ga
je riješio, i k tome odsudio na kazan-
javu neke Nijemec. To je njemačku
javnost silno ogrozilo. Sve su njemačke
novine punе najžešćih napadaja na
Francuze; — ko ih čita, čini mu se kuo-
da se vraćaju dani, kad su odnosni iz-
među oba naroda bili najnapetiji.

Evo što može da prouzroči jedna,
uzajmerno dosta malena stvar. A mo-
že se reći, da su baš te malene stvari,
čiji nako sitni uzroci više puta krivi
majhgrubljim nesporazumima između
jedinih naroda. Primjerima ima na
stotine, koji ti potvrđuju. Eno vam
počujte Austriji i Italiji. I Beč i Rim
počeo je bio pomalo da zaboravlja na
staru hrgiju, i odnosi između jedne i
druge zemlje poteli su da postaju sve
sudržniji. Ne uočio onaj slučaj
Oberdanom i u onaj čas, kad se u
Italiji doznalo, da je taj mladi italijanski
otadžbenik u Trstu pogubljen —
ja je zemlja od Alpi do krajnje tačke
Sicilije planula najžešćim ogorčenjem,
koje se nije nikada više utisalo, pa ni
onda, kad je Italija bila s Austrijom u
navezu.

Svi bi narodi, a naročito oni veliki,
morali voditi malo više računa o ma-
lim uzrocima, koji naročito u ovo
mučno vrijeme mogu u svaki čas da
izazovu sukobe, o kojima se zna, kako
počnu, a nikada, kako će da svrše.

Umjerenost

Lijepo je raditi prijatelji, i paziti
na svoj posao, ali k tomu moramo
dodataj umjerenost, hoćemo li da nam
marljivost bude uspješna. Ne zna li
čovjek, kako će štedjeti ono, što je do
bro, može se mučiti čitav život i umri-
jeti bez pare. Gdje je tusta kuhanja
mršava, je opuraka. Mnoga su imanja
potrošena, otkada su žene zapustile
prednje i pletenje, a ljudi zbog krema
zancanari sjećanje i cijepanje. Ako ho-
ćeš da se obogatiš, misli i o štednji i o
dobitku. Otreseš se skupili ludost
na četvrti imati razloga da se tužite
za vremena, teške poreze i skupe
obitelji. Zene i vino, igra i prevara či-
ne bogatstvo malim, a potrebu velikom.
Što potrošite na jednu ludost,
odgojilo bi dobre djece.

Mnoge sitnice čine krupnu stvar
čuvajuće se suvišnili troškova. Malena
či pukotina potopiti veliki brod. Tko
ljudi poslastice, proslijati će Lude pri-
reduju gozbe, a pametni ih ljudi troše
Ne kupuj ono, što ne trebaš, jer će
prodavati ono, što trebaš. Ludo je ulati-
gati novac, da kupis kajanje, a ipak
tu ludost čine mnogi na sajmovima
Gizdavi siromaše, pak moraju da po-
sudjuju od onih, koje su prije prezirali,
koji su radinošći i stedičivošći
podigli svoj položaj. Jasno se razabire
da je orač na nogama viši od plenjica
na koljenima. Tko ne prestano vadi iz
pokojnika, tko ne prestano vadi iz
bjeljena suda, brzo će doći do dana
Kada je vrelo, suho, znade se vrijed-
nost vode. Ako hoćeš da znaš vrijed-
nost novca, pokušaj da posudiš, jer
dug je zao drug. Prevelika je gizda
prrokestvo. Prije nego što pitas
hur za savjet, posavjetuj se s kesom
Oholost isto tako glasno prosi kao i
potreba, samo još bezobraznije. Lakše
je ugusiti prvu želu, nego zadovoljiti
svima, koj je na njom dolaze. Ludost je
siromaša, kada hoćeš da majmuniše bo-
gataš, kada i kad se žaba nadmeće, da
bude jednaka volu.

Veliki se brodovi mogu odvaditi na
pučinu, mali čamci moraju se držati
obale. Kad objest ruča taštinu, veče-
rat će prezir. Objest je doručkovala u
obilju, objedovala u sirotinji, a veće
rađa u sramoti. Dakle, kakva ti korist
toga je vještina, da se stidi ništa, boji
se vanjski objesti, zbog koje toliko
toga stavljaju na kokšu i toliko tripiš-
toga ne koristiti zdravljivu, ni olak-
šati boli, ona ti ne diže ničnu vrijed-
nost; ona radja zavist i pospiješuje ne-
sreću.

Kakova je ludost zadužiti se za su-
višne stvari. Promislite, što činite, ka-
da se zadužite? Vi dajete drugom
last nad svojom stobdom. Ako li ne
možete platiti na vrijeme, stidjet ćete
se, kad opazite vjerovniku, bit ćete u
strahu, kada budete s njim govorili.
Iznositi, čete jedne, podle isprike, pak
ćete malo po malo početi lagati, dok
ne postane prava laža. Ako je druga
mama laž, onda je prva zaduživanje
Laz jaše na ledjima duga. Slobodan
čovjek ne treba da se stidi ništa, boji
kada govorili ili vidi makar koga na
svijetu. Siromaštvu često lisava čovje-
ka svih krijepesti i duha. Teško je
praznog vreći da stoji uspravno. Tko
ima vratiti u Osksru, korizma mu je
kratka. Za sada će vam se možda pri-
činiti, da ste u sjajnim priljkama i da
ete lako podnijeti koju preterjanost
bez štete, ali za potrebu i starost tre-
ba čuvati, dok se može. Nijedno jutar
ne sunce ne traje cijeli dan. Dobit
ne biti časovita i nesigurna, ali dok ži-
draga, kada je stanak i siguran. Lakše
veš, trošak je stanak i siguran. Slobodan
čovjek je stanak i siguran, nego podr-
žati oganj na jednom. Zaslužiti, gdje to
može, a zasluzeno čuvati, jer to ti je
kamen, koji će ti olovno pretvoriti u
kamen. Kada si našao taku kamenu
dragu, onda se ne teštući na rđejava-
vremenja, niti da se porezi teško pla-
caju.

Kako čujem, riječka je općina dobila
ovlaštenje, da može ona samu određivati nauku Isusa Hrista.

DOPISI

IZ RIJEKE.

Djaka kape i batine. — Kako je bilo neka-
dije — Narodna Citaonica. — A na zemlji mir
ljendem... — Lijepo je poteo! — Proti skupoci.

One tri.

Nekidašnja "Vedetta" donijela je vijest,
da je ovđe na Rijeci i na Sušaku bilo ovih
dane nešto živje. Djaci sušačkih srednjih
škola dobili su nalog, da moraju nabaviti
nekake kape s nekim propisanim znakom.
Kako čujem, te kape su imale da olakšaju
profesorima nadzor nad mladežu. Srednj-
školskih djaka ima naime na Sušaku vrlo
mnogo, tako da pojedini profesori mnoge
njih nisu poznaju. Ako pak profesor vidi,
da se kula od djaka s propisanom kapom na
glavi vlađa-nepristojno, ono će ga zabilježiti
i djak će morati da odgovara za učinjenu
nepristojnost. U slučaju pak, da se koji
čuvenik zateče na ulici bez propisane kape
na glavi, bit će pozvan na odgovornost i
kažnjeno. To je, kako se vidi sve radi reda i
discipline.

Kako ima na Rijeci dosta djaka, koji po-
laze sušačke srednje škole, dogodilo se, da
su i ti djaci nabavili propisane kape i dosli
s njima na Rijeku. Kad su pak to opazili
djaci riječkih škola, uvrpoljili se, i tom je
prigodom palo nekoliko batina, dokajne s
jedne i druge, strane. "Vedetta" opominje
djake neka budu mirni i srušljivi,
jer to da traže interesi obaju grada: Rije-
ke i Sušaka.

Taj se opomjeni pridružuju i ja, Rokac,
a "prihvacač ovu zgodu, da napomenem,
da je u doba, kad sam i ja bio djak, dola-
zilo ovđe na Rijeci dosta puta da batini i
"matafuna".

Osobito, u vrijeme, dok je još na Flumeri
bila hrvatska gimnazija.

Sićam se, da bi se više puta, onako pod
večer i pozdrav: — Na, čapa, pobrel... na-
jednina našla na mojoj glavi Šaka kakav
rijecički frakala, a i moja na njegovom
nas... s... unazadnji pobr. To je imalo da
znači nesto, kada Tatalović.

Najveći bilo bi, kad bi dozalili na Rije-
ku i užadili u zletnici iz Debrecina ili Po-
ste. Onda se moralo vikati: Eljen! a kako
ja nisam htio da viđem "Eljen" nego "je-
len" — to bih odnio kući i po koju batinu.
Bilo je svasta u ono vrijeme. Ja na primjer
nisi bio ni žestok "mlučac" ni loš djak,
ali sam uvijek bio sav izgreben, kada
sam u nepristojnoj borbi s makčama. No i
to je prošlo, ali čini se, da se ona naša neg-
dašnja natjecanja još i danas nastavljaju.
A to će reći, da mladi plesu onako, kao
sto smo mi starici u svoje dobre svrile.

U "Vedetti" izšlo je još jedan članak i
protiv onih, koji su razinjeli glas, kao
da se tobože vec radio i spremalo nešto
protiv parodije Citaonice na Rijeci. To da
nije istina, već da je stalno to, da u hrvats-
koj se srušišta način na kojem živimo. No i
to je prošlo, ali čini se, da se ona naša neg-
dašnja natjecanja još i danas nastavljaju.
A to će reći, da mladi plesu onako, kao
sto smo mi starici u svoje dobre svrile
i protiv onih, koji su razinjeli glas, kao
da se tobože vec radio i spremalo nešto
protiv parodije Citaonice na Rijeci. To da
nije istina, već da je stalno to, da u hrvats-
koj se srušišta način na kojem živimo. No i
to je prošlo, ali čini se, da se ona naša neg-
dašnja natjecanja još i danas nastavljaju.
Gospodin Šimić, predsjednik Šimića, na
četvrti je bio i jedan drugome nalični ova-
jan, kada je bio na mome bratu.

— Pa zašto je ta muka takova?

— Zato, jer kad neko od nas nešto učini,
otac nikad ne zna pravo, ko je taj, pa da
ne pogriješi, izbjige nas bojicu.

Poslednja.

Neki glupan obilazio oko jednog automo-
bila:

— Sto radiš? — upita ga Šofer.

— Tražim, gdje su konji, odgovori glu-
pan:

— Pa nema tu konja.

— A da ko goni ovu nagradu ovđe?

— Ja, gonim — odgovori Šofer.

Glušan se udari po čelu: Pa rekaš sam

ja, da tu mora biti nekako blago, što ga

gona.

Srećna nova godina!

IZ BUZETA.

Novosti.

Kod nas je započela borba, na smrt i
život, proti alkoholu, dakle proti "vinu".
Rakije nema, jer se ne kuha, a ne smije
kuhati. Prijie smo samo prodajom ra-
kije namirili sve poreze i takse, da dasto-
i pili smo ju onako po "krijanci". Dakle
na nas započele borba protiv vina i to tako,
da su se stale zatvarati krčme. Zatvorene
krčme Iv. Klarića na Mostu; krčme
Draščići Folja kod pokojnog N. Doma; Dinko Širočići oduzeta likoviterija, a uz
to prodaja duhanu (apalt); Sv. Martin ima
jednu krčmu manje, Stredje takoder.

Stari bivši. Narodni dom, prazan je
sasme. Jednom bio pun gostova, ozbiljnih, a
i netozbiljnih, a i netrežljivih, a
sada čini pokoru. U njemu se ne smije
pijeti, a još manje pijančevati. Ali ipak
služi i taj bivši N. dom. Ima u njemu fi-
jeliša soba, osobito ga dječi plesna ili ka-
zališna dvorana. U toj ponosnoj zgradiji
smjestila se Posušnjica, a sada se u dvo-
rati drže skupštine i sjednice odhorske
jednog novog društva.

Govore, da će još neko krčme biti
zatvorene, a među tima i nekoje u samom
gradu. No, izgleda, da se na buzešimi
svjeđeno pije. A ko da ne piće ono mla-
dež u ovu ledene dane.

IZ VZRANJE.

Pjevanje u crkvi. - Božić.

Javljamo vam se opet jednim kratkim
dopisom. Drago nam je, da vam ovoga
puta možemo javiti, kako se je naša mla-
dež dala na učenje crkvenog pjevanja. To
je veoma pohvalno od naše mlađeži. Prvi
put u crkvi pjevali na polnoćnicu. Bilo
je lijepo čuti to pjevanje. Želimo ovom
novom pjevačkom zboru dobar uspjeh i
napredak u nastajanju.

Na Badnjak je kod nas počela puhati
bura, a u večer je zameo snijeg, tako, da
smo se stiskali u kućama od zime, pak
nismo mogli ni sv. misu slusati u punom
broju. Nastupila je prava zima.

Javiti ćemo Vam se doskora opet.

IZ LANIŠĆA.

„Uzoran“ svećenik, lažni nogu.

Kod nas je najveća novost ta, da nam
— nestalo našeg dosadašnjeg svećenika...
Neki vele, da ga negdje zatvorise i da
mu skinuše s vrata svećenički ornatnik.
Ni ćemo sami ova reći, da je dosti bio
zadužen u našem sebi i da je preveć pio
vino dašto, i da nije bio sličan ni čovjeku,
a nekmoli svećeniku. Pijanice nisu za
crkvu. Mi za njim ne žalimo. Mi smo
sami bogzna kakov, ali smo za to ratar
i sunari, pale manja stanota. Name bi
trebalo jedan pravi svećenik u duhu i

IZ MlUNA.

Naš Božić.

Mi smo želili, da nam bude veselo i dan utješi. Mi imamo danas onu staru dušu naših djevoja i pradjedova, koji se radovao Božiću, kao dječa slatkisima. Takvi oni, takvi mi njihova djeca. Ali kakve li razlike između njihovih dana i danasnih?

Dosao je Božić. Mi mu se pripravljamo duševno i tjelesno. Htijedosmo ga barem dočekati radosno i u onom našem prašatom raspolaženju, ali čovjek snuje, a Bog boguje. Božić nam se približio strašnim licevima. Bura puhalo, da se sve treslo. Nitko ni iz kuće. Na Badnjak je ledeno bura kraljevala. Zima da joj nema para. Svi se stisnusmo svaki u svojoj kući i na svojim ognjištima, veselo ili neveselo, kako tko. Na polnočku nitko nije mogao da ide. Sve se lebđilo. Al ledene bile i naše duše. Naš je dragi susjed Cerovac Bartul umrlio. Svi pobrisali kuće i žalosti. Naša želja vruća bijaše: istrgnimo ga iz podna smrti. Tā mlađ je, jedva mu 23 godine. A morao bi živjeti za udovo majku; morao bi obradjivati i ravnati kućom i gospodarstvom; morao bi živjeti i za svoju vjerenicu po srcu svomu. No znala je obitelj njegova i on sam, da se ne će moći odbravati smrti. I učinise poštenu djelu: mlađi bolesnički vještača se na svojoj bolesničkoj posteli sa svojom odabranicom.

Sreć nam je kucalo svima od žalosti i izvanrednog još nevidjenog dogodajaja. Osam dana iza tučnog vjenčanja mladi suprug stisnuo oči zauvijek. Bilo to na sam Božić. Za nas sve bi taj sveti dan — dan tuge i žalosti. Dan Božića bio studen, snijeg pokrio dolinu i humove naše. Nitko se ne maknu iz svoje kuće nitko dalje od svoga toplog ognjišta. Neki tužni tako bijasno kocu kuće, a drugi tugovanju, plakaju i naricanju u kući žalosti. Mladog čovjeka Cerovca zakopasno na Stjepanju po podne. Čitavo selo u kući i okolo kuće žalosti. Štrpodi glazbari već su. Mlado tijelo pokojnog zabija se u lipi. Glazba tučno zasvirala. Majka, udova, braća i sestra pokojnikova hode da svismu od tuge. Nije tu oka bilo, što nije prosutilo. Zaman oni zvahu svoga sina i brata, zaman: on je bio leden, kašto je leden bio taj dan. Sama smrt, sama zima vladala je u nama i oko nas. Veikla povorka nad pratisno-pokojnika po vječnog groblju, na buzetno groblje. Sve što daje, više se ljudstvu priključilo k sprovdou. Glazbe udarala skladno svoje pjesme žalostinike. I tako odo našobor Bartul u preverni grob. Teško se od njega dijelimo mi svi, a osobito pokojnikova braća i majka. Svi plakasno. Suza je jedina što nam je tu moguća. Suzama nama odizai i tuga iz naših srca.

A kakva li nije bol pokojnikova brata Antuna, dječaka VIII. gimnazijalnog razreda. Dodje kući za Božić, da se odmoriti i poveseći, a eto — dodje na pogreb svoga brata! Dodje tako za praznike opet kući otrog dvije godine, dodje da vidi umrjućeg svog oca.

I tako mi u Mlunu prodjemosmo Božićne blagdane... Samo led, bura, smrt, tuga vani i u našim dušama... Naše sačešće rodoljubnoj obitelji.

IZ RAČICA.

Zima i Božić.

Zima je, — godišnje doba, u kojem imamo malo lijepih vremena. A tako i kod nas, upravo na dan Božića u jutro, pokrio je snijeg svojom bijelinom naše mrtvo zimsko tlo. Kod nas — u polju, nikada nije snijeg osobito ugodan, ali za Božić nekako pristaje.

Božić nam je lijepo pošao. Kako u Ratičama nemamo svečenika, to nam se je pružila prilika, da smo samo dva dana prije i za Božić imali svečenika. Svak je govorio, da je dobro razumio njegovog provjeda. Što je našim jedikom govorio,

— Istar. Riječ opet nam nerедovito dolazi, a osim toga vruće putu fale prilizi Istarske Rijeke!

— Masline, neki beremo a neki sino već pobrali. Kao i prošle godine, prilična su urodile osim onih, kojima su grane lanjske godine usahle od vjetra i zime.

PODLISTAK

ERNEST RADETIC:

Dite ljubavi

(Pripovijest iz istarskog života u porečkom dijalektu.)

(Svršava se.)

To nas je jako zaštuipalo, da smo se samo počeli jedan drugega gledati. „Kako to more biti?“ san reka ja. „Vi ste po rodu, gorite, od plemenitaške fameje Jambrekovići, a stavali ste u Baderni? Tega, uprostite, ne moren razumiti!“

„Tega ni ne čete moći razumiti, da van ne povin sve! Negro hotegori u hižu, dragi moji Istrijanci,“ je rekla, ustala se z banka uzelu črunu grbiljaču s kojom se je štapači i povela nas je goti u hižu.

Lipo-ubučeni hlapci su nam vred donesli mizole i pjivje, narizali nam pršutu i natočili vina, a dobra stara gospa nam je zajno nudila.

Franina i Jurina

Jur.: Jutra je zadnji dan od leta. Trebalо bi storit bilancu, da znamo ča smo va ovem pasjem lete dobili a ča zgubili.

Fr.: A kako.

Jur.: Jako lako. I kada se bude sve zbrojilo, odbilo, pomnožilo i podelilo, prit će vanka, da smo svi na dobitku.

Fr.: Ča i ja?

Jur.: I ti i ja i svi. Ča me gledaš tako div! Počekaj, da ti to malo rastumačim. Počinimo s najvećim. S ovim našim, svetom. Račun ne će bit težak nam dvem, ki stampujemo lunari. Dunke, ovi naš svet se je ovo leto obrnul okole sebe tristo i šezdeset i pet puti. To je naš dobitak.

Fr.: Kakav vratajti dobitak?

Jur.: Kako da mi! Promislili, da kada bi se bil obrnul samo jedan put više ale manje, naš kalendar. „Jurina“ bi već niši valjal. Ku škodu bimo bili imeli!

Fr.: Tu imaš ti pravo, samo ja ne vidi, kako bi to moguće bilo, da se svet obrne ki put više ale manje nego je to pisano na našem kalendariju?

Jur.: Danas je, Franino, sve moguće. I veruj mi, da smo mi na dobitku, ako se još svet obraće onako, kako i do sada.

Fr.: Dobro, to bi bil jedan dobitak, a kade i drugi?

Jur.: Pomalo, samo pomalo! Se spamećuši ti, koliko puti su va ovem starem lete pisale novinu, da će oni vratiti rebiljonisti Kinez? Bi krivi, da će opet nastati jedan rat, ki bi mogao biti niši manji od onega prvega?

Pak na! Jutra je zadnji, a rata — hvala Bogu! — ni biš. Pak ta ni i to jedan dobitak?

Fr.: Aj je! A oni strahoviti povodnici, ki su va ovem lete poplavili pol svezta, ako ne i više — ča je i ono dobitak?

Jur.: I ono je dobitak!

Fr.: Sakrabojski!

Jur.: Čekaj malo! Ti biš moral znati, da je ona silna voda, ka se je bila prelija po njivama i po luhama, ve sebe imala jako puno blata i gnjova. Svo ono silno blato stalžilo se je i tako ognjojilo zemlju, da će drugo leto urodit i senica i turkinja kako još ni nikada. Pak ča ni to morda jedan veli dobitak?

Fr.: Aj je! A ta govorиш pak za oni grad na Floride?

Jur.: Ki grad?

Fr.: Ono velo novo mesto, va kem se delaju kinematografi i one druge kumeđe. Njega da je svega zrušil jedan veli uragan. Je i to dobitak?

Jur.: To se zna, da je, zač će tamo mnogi ljudi, ki su prez dela nač posla i

I počela nam je pripovidati, kako se je to zgodalo, da je ona došla u Badernu. Ona je bila una mala Nada, koja je živila u Rupeni devet lit, priz matere, poli tete Jelene. Njej tac Mijenko Pracajic je bija poša u Meriku i potle devet lit je torna nazad kako profesor i veliki gospodin. Uženja se je za njeju mater Andjelku, pak su pošli iskati nju svoje izgubljeno dite. Našli su je u Baderni i poznali su je po toj medaljici, da je imao još sada pod vraton.

„Vidite!“ je rekla i pokazala na lipu medaljicu na zlatnoj kadimici. „Po njoj su me pripoznali.“

„A uti krijič poli medatljicu?“ san zapita ja, ča me je kako Baderljana što rija najveći interesala.

„Uti krijič to mi je uspomena od jenoga vašega velikega sina. Da mi ga je pokojni vas biskup Jure Dobrila unio, kad me je u Baderni berme i kad su me moji stavlji tamno našli.“

„A kako je finila teta Jelena Rupeanova?“

„Ona je došla s namom vamo. Živila je

Modna i manufakturana trgovina

VELIKI MAGAZINI
SV. JAKOV

Campo S. Giacomo 7 (nasuprot crkve)

prodaje DO OPOZIVA i za

NOVU GODINU sve svoje artikele sa

20% popusta

Izkoristite priliku!

življena. Zato se more reć, da je i ono jedan dobitak.

Fr.: Kako vidim, za te je sve dobitak. A kakav dobitak, čes pak ti staviti na račun za se?

Jur.: Ovu moju živu glavu. Živa glava, brate, to ti je va danasne vreme morda i najveći dobitak.

Fr.: Takav dobitki imam i ja, ma ja bin otel još ča drugo.

Jur.: Ja ne znam, ča biš to još otel! Morer jist?

Fr.: Morem, ako j' samio ča.

Jur.: Moreš spati?

Fr.: Kako cok, hvala Bogu!

Jur.: A imas dobru onu — taneku?

Fr.: Ča stolicu? Proštenja pitam: imam.

Jur.: No pak ča ni i to jedan veli dobitak? Ča biš još otel?

Fr.: Male beći.

Jur.: Va bećeh ga ni kako ni va fun-datih. Ča će ti peći?

Fr.: A ča mi ni sve one najbolje stolice od ovega sveta, ako ja nimam's čem plaćat ono ča moram. Laho je tebe! Ti sve viđiš belo i svetlo.

Jur.: Ni je jedan dobitak. Dandasna je sive dobitak, ča čoveka drži va vere i va ufanje.

Fr.: A ter je tako! Veselo srce kudeju prede. Zato će biti najbolje, ako se mi dogovorimo već sada, kade ćemo dočekati novo leto.

Jur.: Puli jedne moje lanjske butijice malvazije. Zagubarjet čemo onu našu: „Istrijan, stari naši, Bog da ih poživi...“ i izreć ćemo zdravici svemu rodu našemu, da mu bude novo ljeti jako srećno i berište!

Fr.: Amen!

IZ BUZETSKIH DOLINA.

Gvat u zimi — Vinc rameno. — Goveda. Mizerija. — Prosvjetna društva.

Mi znamo, da se ljudima dopadaju čuti i novosti. Takav je svijet, i mi ne možemo glavom zaviti kao pilici. Danas je svijet čeli promjenje, želi hitre promjene, dakle — novosti. Tomu nas je neću zadji rat. Pisali su nam prijatelji iz Jugoslavije i Amerike, da jedva čekaju novosti iz svog rodnog kraja i zemlje Istre. Pa to da im zamjeri! Čovjek bi uvjedio rado imati, i u starosti, svoju zirkupu (zibelu), u kojoj je onako slatko spavao kad bi može dječetče. Pa ljudi smo...

Novosti imade u našem kraju prilično. Nisu sve interesante, ali su ipak — novosti. — Interesantno je recimo novost, da se je 20 godišnja ljepe djevojka udala za

je doživjela veliku mižeriju i bila je lačna. Ljudi, koje je ona toliko mudila, su pod starost nosili cuke, da ne umre od glada. Umrla je od desperacije i ona. Tako san čuju pripovijati, san finija ja, „prije da nis pametni neponosi od tih ljudi; oni su umrli još prije nego da se je on sam ubio, ali izgleda, da je nemoguće, jer je imao glavu razbijenu jednim jakim udarcem sjekire. Nije moguće, da je on mogao sebe udariti, pa se poslije objesiti. Prije je moguće, da se na Gladiću izvršen grozan zločin, pak je policija sada u potrazi za zločincem.“

Cuda smo još pripovijali, a kad smo uvečer pozdravili s ton starom Špolom, zamolila nas je, neka, kad dođe doma, lipu pozdravimo njuju dragu Istriju.

Kad san ja uvečer doša doma i spati, nis mogu zaspasti. Štorija od lega ditele ljubavi, ča ga je sudbina hitila i uviđa krajnj ča u moju Badernu ni mi dala spati. I počea san pisati utu zbiru unakon, kako mi je je povidala i dobra staro gospa Nada —

I sada, kada san je finija, pozdravljaju, kako me je molila, pusti na vrečici i sedi Rupene u onoj Škaljivoj vali —

Svršetak.

SRETNU NOVU GODINU

žele svim svojim rođacima, priateljima, klijentima i drugima slijedeća gospoda i firme:

Pave Vukelić trgovina cipela Opatija	ISTARSKA POSUJILNICA PULA Via Badoglio 9	Alojzij Povh zelatar Trst Piazza Garibaldi 21
Josip Sandalj trgovac Lupoglava	Zancai & Comp. drogerija, umjetna gnojiva i gradjevni materijal Matulji	Rikard Jurković trgovina delikatasa i specerajske robe Opatija - Vasanjska
Restauracija „Alle Viole“ Trst Via S. Lazzaro 20	Luka Marinčić pekarna Pula Via Castropola 12.	Vjekoslav Sinčić urar, draguljar i optičar Matulji Podružnica Opatija
Josip Osojnak mesarna Volosko	Tržaška kmetijska družba Trst Via Torre Bianca 19.	Niko Marčenić trgovina vina na veliko Opatija Vlasitička kuća
Dr. Pero Kirac odvjetnik Pula Via Marianna, telef. 156	Drogerija Josip Trinajstić Volosko br. 23	Ivan Uljanic Zorin Vrh
Vjekoslav Viškanić mesarna Matulji	Jakov Mamilović trgovina ugljenom Pula Via Medolino 25	Krojačnica M. Poznajelšek Trst Via Carducci 36
Matej Bančić trgovac lesom Kršanci - Žminj p. Kanfanar	LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA TRST Via XXX. Ottobre 11	N. Kamenarić brijač Volosko
Milka Kučić mesarna Opatija Općinska tržnica	TVRDKA ANGELO CANTONI NR. VELIKO Čarape — maje — sitnarija TRST Via S. Zaccaria 6 - Via Ginnastica 2	P. Tomašić trgovina delikatesa Opatija
Ivan Kerže trgovac Trst Piazza R. Imbriani 1	Franjo Kordić trgovina rukotvorina Rijeka Piazza S. Barbara	Juričić & Zach trgovina zeljeza Rijeka Riva Amm. Rainer 6
Vinko Škulinić pekarna Pula Via Dignano	Ivan Feranda trgovina jestvinia Matulji	Hotel Bologna Dušan Jovančević & Lucia Cerato Pula Piazza S. Giovanni 6
Vjekoslav Matulja bijat Matulji	Albert Cink trgovac kožom Trst Via Udine 49 (ex Belvedere)	Kavana Principe Umberto vlasnik JEFTO PETROVIĆ Opatija
Ivan Turak skladište gradjevnog materijala Pula Via degli operai 3	Ante Tomašić papirница, prodaja novina i bazar Opatija Grand-Garage, 40 box	Ivan Primc vlasnik bufetla Trst Via XXX. Ottobre 9
TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA reg. zadružna na neograničeno jamstvo TRST Via Milano 20		Ante Korsano trgovac i posjednik Lastovo - Dalm.
TISKARA „EDINOST“ TRST		